Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזע בלאטט ערשיינט
דרייטאל יואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן — קר. ע. וו.
פיערטעלייהריג 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעלייהריג 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבאנירען
אונד דער פרענומעראנדען-פירמען
בענוצען מיט דעם קומפאנגע דעם
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
(אויסצוגער בולווארגאסע נומ. 29,
וואהין מאן אונד דיא פרענומעראנדען
אנגעלעגען צו זענדען בלעטער.

Nr. 72, איילפטער יאהרגאנג — פעסט, מנאטאג ב תמוז ה.ת'ר'ל'ט. — Pest, den 23. Juni 1879.

לולו נאפאלעאן געשטארבען!

פרייטאג אבענד, אלס אינזער פארזיצ בלאטט שאן לענגסט איין דער פאסט וואר, בראכטע אינס איינע דעפעשע דיא ווייכטיג נאכרוכט, דאס פרינץ לולו, דער זאהן דעם קאיזערס נאפאלעאן, אים קריעגע גע געגען דיא צולוס, אים ווייטען זודען אפריקאס געפאללען איזט; דעם זאמסטאגס האלבער וואר עס אינס אינגאנזלך, יעגען דיעזער ווייטען נאכרוכט איינע עקסטרא-אויסגאבע דעם בלאטעס צו פערא-נשטאלטען, אונד זא מוסטען ווייר הייטע דיעזען פאלל אים דריא טאגע שפעטער פערצייכנען. — איבריגענס איזט דיעזע נאכרוכט איך דען איבריגען צייטונגען צו שפעט אנגעלאנגט; דענן פרינץ לולו נאפאלעאן איזט נאך עגיד מאי פאן דען וילדען צולוס אין זוד-אפריקא געשטארבען ווארדען. דיא דעפעשע דערבעער וואיידע פאן דער זודלכסטען שפיצע אפריקאס שאן אם 3-טען יוני אבגעזאנדט דעם, אונד איזט ערסט אם 19-טען אין לאנדאן אינגעקומען. אין ווען וואר דיא שאן פריה בעקאנגט, דיעז וואר אם ערסט פרייטאג אבענד אנגעקאנגט.

עגיד מאי בעגאב זיך פרינץ לולו נאפאלעאן אין בעגלייטונג מעדיצינער אפפיציערע אונד סאלדאטען נאך דעם לאנדע דער וילדען צולו, אים דיא גענעגע פיר דאס געכסטע שלאכט-פעלד אויסצו-קונדשאפטען. דיא גענעגע איזט דארט וואנדערשאן, לולו שטעט פאם פערדע, נאכדם דיעז פערשפרייע, אונד פערזאמעלט זיך. פלאטצלך דיא-סען פיעלדען וילדען צולוס אים פערשטעכט הערפאר אונד שטרעכט זיך איך דיא אנגלישען אויסקונדשאפטער. דיעזע ערזאפען אבער נאך דערגלייכען דיא פלוכט אונד ריעפען איך דעם פרינצען צו, מיט אהנען שנעלל דאנצאנזילען. בין לולו זיך אומזיהען אונד אהרענדיגען קאנ-טע, דאס דיא פיערדע אין אומזינגען, וואהרע ער שאן פאן דען וילדען צולוס אבערפאללען אונד געשפעסט. דיא אנגלענדער צאגען וואהל באלד פערשטערקונג הערבייא, פאנדען אבער שאן נור דיא לייכע דעם פרינצען. דיא נאך אים 17 שטם-וואנ-דען בלייבענדע, אין שפיעס שטאך נאך אים לייבע, בייא דיעזעם אומערפאללע וואהרען איך נאך 2 אנגלישע סאלדאטען געשטארבען.

אלזא פאן דער נאנצען אנגלישען ארמעע-אבטהיילונג, וועלכע צום אויסרוטשפאפען גענ-וואהרען גערארע לולו אונד 2 סאלדאטען געשטار-בען, יעלכ אנגלקלכעם געשיק; מיט גאנזטעם בעריגען אונד מיטלייד פיר דיא אנ-גלקלכע מוטטער וואהרע דיעזע דעפעשע אם אנגלישען גאלאמענטע פערלעזען, אין אנגלישער מוזיקבאנד זיך הייראטע צו דאנצען אויסגע-גיב, אם אדער אין מאגלכסם שאנגערע וויזע דיע-זע שרייבע נאכרוכט מוטטערלען, דיא אנגלק-לכע מוטטער שטעם אייגען אנגעזיכטע שריא אם אונד פעל זאפארט אין אהנמאכט, דיא לאנ-זיך ווארעם נאר נכט פאסטען, זא דאס מאן יעגען אדרעם צושאנדעם ערגעפלך בעזאהנען איזט. — דיא לייכע דעם פרינצען וורד באלד אין אנגלאנד אויסגעפפען אונד דארט בעגראבען ווערדען.

אנגלקלכע מוטטער! אין שלכסם הייגען אינגעגען זאהן נאך דעם ווייטען, ווייטען זוד-אפריקא, אם זיך אין דער אנגלישען ארמעע אם קריעגע געגען דיא דארטיגען וילדען פאלקער אויסצוצי-גען — אונד נון פערגעט דארט דער אנגלקלכע לייגען טאך! ווא נרייזאם איזט אפט דאס שקזאל! —

אבער, אלס אינזער פארזיגע אם פרייטאג אבענד אין דער פאסט וואר, בראכטע אינס איינע דעפעשע דיא ווייכטיג נאכרוכט, דאס פרינץ לולו, דער זאהן דעם קאיזערס נאפאלעאן, אים קריעגע גע געגען דיא צולוס, אים ווייטען זודען אפריקאס געפאללען איזט; דעם זאמסטאגס האלבער וואר עס אינס אינגאנזלך, יעגען דיעזער ווייטען נאכרוכט איינע עקסטרא-אויסגאבע דעם בלאטעס צו פערא-נשטאלטען, אונד זא מוסטען ווייר הייטע דיעזען פאלל אים דריא טאגע שפעטער פערצייכנען. — איבריגענס איזט דיעזע נאכרוכט איך דען איבריגען צייטונגען צו שפעט אנגעלאנגט; דענן פרינץ לולו נאפאלעאן איזט נאך עגיד מאי פאן דען וילדען צולוס אין זוד-אפריקא געשטארבען ווארדען. דיא דעפעשע דערבעער וואיידע פאן דער זודלכסטען שפיצע אפריקאס שאן אם 3-טען יוני אבגעזאנדט דעם, אונד איזט ערסט אם 19-טען אין לאנדאן אינגעקומען. אין ווען וואר דיא שאן פריה בעקאנגט, דיעז וואר דיא פערדע, נאכדם דיעז פערשפרייע, אונד פערזאמעלט זיך. פלאטצלך דיא-סען פיעלדען וילדען צולוס אים פערשטעכט הערפאר אונד שטרעכט זיך איך דיא אנגלישען אויסקונדשאפטער. דיעזע ערזאפען אבער נאך דערגלייכען דיא פלוכט אונד ריעפען איך דעם פרינצען צו, מיט אהנען שנעלל דאנצאנזילען. בין לולו זיך אומזיהען אונד אהרענדיגען קאנ-טע, דאס דיא פיערדע אין אומזינגען, וואהרע ער שאן פאן דען וילדען צולוס אבערפאללען אונד געשפעסט. דיא אנגלענדער צאגען וואהל באלד פערשטערקונג הערבייא, פאנדען אבער שאן נור דיא לייכע דעם פרינצען. דיא נאך אים 17 שטם-וואנ-דען בלייבענדע, אין שפיעס שטאך נאך אים לייבע, בייא דיעזעם אומערפאללע וואהרען איך נאך 2 אנגלישע סאלדאטען געשטארבען.

אלזא פאן דער נאנצען אנגלישען ארמעע-אבטהיילונג, יעגען אנגלקלכע געשיק; דיא אנגלקלכע מוטטער וואהرע דיעזע דעפעשע אם אנגלישען פאלאמענטע פערלעזען, אין אנגלקלכע מוזיקבאנד בעגאנ זיך הייראטע צו דאנצען אויסגע-גיב, אם אדער אין מאגלכסם שאנגערע וויזע דיע-זע שרייבע נאכרוכט מוטטערלען, דיא אנגלק-לכע מוטטער שטעם אייגען אנגעזיכטע שריא אם אונד פעל זאפארט אין אהנמאכט, דיא לאנ זיך ווארעם נאר נכט פאסטען, זא דאס מאן יעגען אדרעם צושאנדעם ערגעפלך בעזאהנען איזט. — דיא לייכע דעם פרינצען וורד באלד אין אנגלאנד אויסגעפפען אונד דארט בעגראבען ווערדען.

אנגלקלכע מוטטער! אין שלכסם הייגען אינגעגען זאהן נאך דעם ווייטען, ווייטען זוד-אפריקא, אם זיך אין דער אנגלישען ארמעע אם קריעגע געגען דיא דארטיגען וילדען פאלקער אויסצוצי-גען — אונד נון פערגעט דארט דער אנגלקלכע לייגען טאך! ווא נרייזאם איזט אפט דאס שקזאל! —

אלס דיא באגאבארטסטען אין פרانקרייך מיט קא-מאגאק אן דער שפיטצע אללע אדרע קרעפטע אנשטרענגען, אם לולו נאפאלעאן ווידער איך דען פראנצאזישע טהראן צו בריינגען, זעלבסט דיא פראנצאזישען ארמעע וואר פיר איינען קאיזער אים דעם הייזע נאפאלעאנס. — אונד נון שטארב דער איינציג זאהן נאפאלעאנס, אונד פערדארב אין דער בלוטהע זיינער אהרע, פערן פאן זיינער הייماטה, פערן פאן זיינער מוטטער. ער שטארב נכט איינ-מאל אים היימלכען קאמפפפ, זאנדערן אלס אפ-פער איינעם שמעהלבען הונגערדאלטעם איינעם וול-דען אפריקאנישען פאללעם. ווער טרייגט אנעם גשיק!

נאר וואהرבאר זוד דיא ווינע דער פאר-זעהונג, אונד דאס וואהרען אינזער הארזען מאכט לאסט זיך איך דער הייטלר ערקענגען. דער זעהن מאן, דיא אידדשעם גלוק אונדערלאר אונד פער-ענגלד איזט; נעמען דעם דאהען ערדענ-גלוקע איזט אומסער אין טיעפער אבגרונד!

נור פיר דיא פראנצאזישע ווייבלך איזט דער טאד דעם לעטצטען נאפאלעאנישען פרינצען אין גלוק. דער טאד לולוס איזט איינע דעפעשע דער פראנצאזישען ווייבלך. אומזאנסט בעמיהט זיך ווינע לאפאנאק, אומזאנסט ארבייטען דיא באגאבארטסטען אם שטרעצע דער פראנצאזישען ווייבלך אונד אן דער ווייטער-הערשטעללונג דעם לאיזערטהומס אינזער אייגע נאפאלעאן — אין אאאר ווילדע צולוס האבען דעם שטרעבען דער באגאבארטסטען אין ווינע נעמאכט — אונד פיעל-לייכט איך ווינ, דער באגאבארטסטעם איזט טאד!

עס עקסיסטירט וואהל נור נאך אין פרינ-נאפאלעאן, נעמליך דער שווענזראהן דעם קאנגס ווייטאר עמאנועל (שיאנע דעם ווינצען אטאל-ענישען לאנגס), אאן דעסען אנשפרוכען איך דען פראנצאזישען טהראן נאך צו שפרעכען ווערע; אבער דיא פראנצאזישע פעלאכטען אהן אומער — אונד דאכסטעם לאנגט נור אאן דעסען 17 ווערדיגע זאהנע, נאמענס נאפאלעאן ווילטאר באנ-נאפארטע, דיא ווערע זיין, דיא עס איך הייסט, דאס לולו נאפאלעאן אין זינגס שטעמאנגע זיינע ווינ-ראבאפפ דעם פראנצאזישען טהראנעס איך דיינ-ען ווילטאר אובערטראגען. אונד אין דער טהאט דאכען דיא באגאבארטסטען אין פאריז אהרע אר-בייט נאך נכט איפגעגעבען, דיא וואללען נאך הייטע דאס פראנצאזישע לאיזערהייר אונטער אינעם אנדערען נאמען אין פערזאללען, — אבער ווי גלייכען נכט, דאס דיא ע אינען אנאנג פיעדען ווערדען, דיא נאפאלעאנס זוד אינמאל איפגעשטאבען; — דיא דעפעבלך איזט עשטע דיא אללינהערשיעדען אין פראנקרייך, דאס שיקזאל דאס דען דעפעבלך-ווערען דאנגסטען ווינגסט עייזעען, דען דיעזע ערהאפפען לאנגסען.

עס איזט מערקווירדיג, דאס אין דער זאהן דעם ערסטען נאפאלעאן בייגאנג דאמזיל-בע שקזאל האטטע, דיא דער זאהן דעם לעטצטען נאפאלעאן, דער הערצאג אאן הייטשטאדט (דא דאס געמליך דער זאהן דעם ערסטען נאפאלעאן אויזט אין ווינ גלייכפאללס דיא ווינ-ענשטען), מאן העלט ווינען טאד עבענפאללס נכט פיר נאטירלך אונד נעראנלך. —

דער טאד לולו נאפאלעאנס ווירד אינדעסען בייא אללען איינאנאנישען האפען אלס דער טאד אינעם מוטלוזעסטען דער הערשטער-פאמיליע בע-טרעכטעט, אם ווינגסטען אונד אם לאנגאנער האפען ווירד בין צום 2-טען יולי האפ-טר-ער זיין.

אאר צוגען אהרען וואר נאך איינגיג דיא גלוקלי-כע לאיזערין אאן פראנקרייך, פרינץ לולו וואר דער שטאלץ ווינעם פאטערס, דיא האפפנונג אללער באגאבארטסטען, מאן זאה אין לולו דען ווינפטיגען לאיזער אאן פראנקרייך — אונד עטצט איזט דיא קינדערלאזע ווייטע אינגיג אין אינעם פרעמדען לאנדע אונד אאן אללער ווילט פערלאססען;

יא, זא פערגענדליך איזט דאס גלוק; דיא שטאלצע לאיזערין אינגיג, בייא דער זיך אינסט אללע אינאנאנישען מאנארכען, יעלכע דיא בע-ווינטע פאריזער יעלטאינשטעללונ בעזוכטען, צום האנד-קסע דרעגנטען, איזט הייטע נכטס, אלס אין בעאמטערנס-ווינטהעם, גבראבענעם ווייב, ווערדעם דיא לעטצטע בעטטלערין בעגיידען מיס, ווינען דעזע נאך אין גלעכבטעם קינד האט;

פרינץ לולו נאפאלעאן וואר ערסט 23 יאהרע אלט, ער וואהرע אים אהרע 1856 געבאהرען, צוו-ווינ אלס נאפאלעאן III. אין דער האכסטען שטעפ דיעם גלאנצעם שטאנד. דאמאלס קערטען דיעזע סאלדאטען אלס דיעזע גענען דיסלאנד אאם קרים-קריעג צוריק, אאר 9 יאהرען, אם 2-טען אינסט 1870, צאג לולו מיט דיעם אאטער אין דען קריעג גענען דייטשלאנד, אונד האט אם אאמפפ בייא זאבריקען טהיילגענאמען, בייא ווערכער גלע-גענהייט קאיזער נאפאלעאן אן קאיזערין אישענע טעלעגראפיירט: „אונזער זאהן האט הייטע דיא פייער-טייפ אין דער אלטען“ — דיעזע „טייפ“ בייאבאר-טע אבער נור אין גלוק. נאפאלעאן ווירדע בייא סע-דאן געפאנגען, אין אאריז אבגעזעטצט, דאנן צאג ער נאך אנגלאנד. דיא ער אם 9-טען אינגיגסטען 1873 גע-שטארבען איזט. — לולו וואר דאנן אין דיא אנגל-שע קריעגס-שולע גשטעקען, אונד בים אויסבריכ דעם צוויל-קריעגעס אין דער זודלכסטען שפיצע אפריקאס צאג לולו מיט דען אנגלענדערן גענען דיא „צולו“ אין קריעג. ער וואללטע זיך דא דען רוהم אינגעם טאפפערען קריעגס-העלדען ערוויבען, ער וואללטע דעם גראפען נאפאלעאן נאכאמען, אונד יעגע אדם אינגעגע אין העלדען-שטייר געלעגען יעגע דאנן דאנגע מאן זיכער אין פראנקרייך גע-ריפען: „דער דאכען ווייר ווערער אינען העלדען נאפאלעאן, דער מיס ווערער אינזער קאיזער ווער-דען אונד דאכע אונד ווערער פערגעלטונג אין דייטש-לאנד אינען!“ — אונד נון וואהرע לולו פאן דען „צולו“ אובערפאללען אונד געטארטעט — אונד דיא נאפאלעאנס דאכען אינגעגאנגען;

עס איזט אנגלקלכעם אונד טרייגעם פערהענגנים, יעלכעם אבער דעם הייזע באנא-פארטע וואלטעם. דורך העלדען-טהאטען אונדערגלייכען, דיא דיא ווילטען-געשיכטע ווערדען אייגען אונד אינזער אייגע אייגען גלוקלכע מוטטער אונד אינזער אייגע אייגען אנגלישען פאלאמענטע פערלעזען, אין אנגלקלכע מוזיקבאנד בעגאנ זיך הייראטע צו דאנצען אויסגע-גיב, אם אדער אין מאגלכסם שאנגערע וויזע דיע-זע שרייבע נאכרוכט מוטטערלען, דיא אנגלק-לכע מוטטער שטעם אייגען אנגעזיכטע שריא אם אונד פעל זאפארט אין אהנמאכט, דיא לאנ זיך ווארעם נאר נכט פאסטען, זא דאס מאן יעגען אדרעם צושאנדעם ערגעפלך בעזאהנען איזט. — דיא לייכע דעם פרינצען וורד באלד אין אנגלאנד אויסגעפפען אונד דארט בעגראבען ווערדען.

אנגלקלכע מוטטער! אין שלכסם הייגען אינגעגען זאהן נאך דעם ווייטען, ווייטען זוד-אפריקא, אם זיך אין דער אנגלישען ארמעע אם קריעגע געגען דיא דארטיגען וילדען פאלקער אויסצוצי-גען — אונד נון פערגעט דארט דער אנגלקלכע לייגען טאך! ווא נרייזאם איזט אפט דאס שקזאל! —

שקאנדאלס". — (נון, עס מאג זיין, דאס ד״א ציב-טונגס איגע זאלבע זאר, ד״א איגען אפפנטליכען שקאנדאל פעראורזאכטע, אללין זאר עס קרין גראַ-סעער שקאנדאל, זעלבען דאס מעדכען אחרען עלטערן בעריישטעט? — עס איזט גערוהיג דאכסט שמעצלה, ״ענן דא מאכטער״ איגעס ״דען זיך פערליעבט אינד אים רעזולט גרינדע זעלבסט צור טיפע בעריישט איזט. מאן דענקע זיך אבער עדסט דען אנגעזעלכען שמערץ דער עלטערן, ״ענן אלל דעם ״ענגן איגעס ״צוויגע-ברוסען״ געשעדט! פאר איגעס זאלבען ״צור הרע״ מאגן גאטט געיים עדען בעשטעהן?)

(״ירען אלס מארדער?) דא הענגען צוויגען פערפפענטליכען פאלגענדע נאכרוכט: אין ״אלאכשער בוער אין סאפלאנצא (מארמארישער קאמיטאט) ״ארדע ״ענען עדמאר-דונג איגעס ״דען צור איגקערקעזונג פעראורזאכלט. מאן בריכטט עכען דענען מארדער צור פעדרוכ-טונג פאן פעלד-ארבייטען, אינד דענער ״ארדע דארהער גענען גשטעהונג ״ערדענד דער פעלד-ארבייטס-צייט פרייגלאסען. דאמיט ער ביא דע-ונר ארבייט איסרלפלפ. דענע צוזוילונג פרי-לאסונג עמפארט אבער דא ״דען אין סאפלאנצא. עס טראט אדגען ״ערדע, דאס מאן איגען מארדער, ״ייל ער נור איגען ״דען געמארדעט, פרי לאסט — דא פאסטען דארהער דען פרכטעליכען עגטשלים, דען מארדער זעלבסט צו בעשטראפען. דא שלעפפ-טען דען מארדער אן איגען פערשטעקטען ארט, שלגען אהן טאדט, דאמיט אבער אדער פערברע-כען נכט עגטדעקט ״ערדע, באגרן דא אן דען ערמארדעטען איגען זאק מיט שטיגען אינד ״אר-פען דענזעלבען אין דא טהיים. דאס ״אסטער דאס אבער דען טאדטען הינגעגראבען, דא זאכע פרהרטע צור עגטדעקונג דער מארדער, אינד דא-זעלבען זיר בעריישט פערדאפטעט. (זא לייטעט דער צייטונגס-בעריכט, דער אינס קום גלייכלי שיגט. עס מאג זיין, דאס דא דארטגען ״אלאכשען איגיאהנער זאלבען פערדאכט גענען דא ״דען איפרכאכטען; אבער ״דען אלס מארדער ״גדאכט צו דען זעלטענהייטען אין דער געשיכטע, ״ער ״אל-לען גון דאס גערהרע הערבער אבגיאהען.)

(״אונד ״ערדער דא ״ירען אין רומעגיען?) דאס געסטריגע אבענד בלאטט דעם „פעסטער לליד״ בריגגט פאלגענדען בעריכט: דא רומענען אין דער מאדה״א ״אללען דרכאוס נכט דא ״דען-עמאנציפאציאן איפראמ-מען לאסען, זעלבסט ״ענן דא רומעניש רעגיע-רונג דא ״דען-עמאנציפאציאן ״ישטעט, זא פרכ-טעט זא איגען שיערען לאמפפ גגען דאס אי-גגעג פאלל. דא רומענישע רעגערונג איזט עצטט אין איגער קלעמעע. עמאנציפרט זא דא ״דען נכט. דאגן דאס זא דען לאמפפ מיט דען איס-ערטגען מעגטען צו בעשטעהען, ״ענלכע דא עמאנציפאציאן דער רומענישען ״דען דרכאוס

דעם איזט דאס לעצטע בלאטט פור דיאיגענגען ״ענלכע איהרע אם 15. יוני אבגעלויפענע פרענטע-אציאן נכט מעהר עריגיערן.

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

גרעטרייד-גשעשעפט. פאן ווייצען וואר געס-טערן שואכר צו מארקט געבראכט, דער פערקעהר וואר מעסיג, פערקעפט וואורדען 12000 מעצער.

ווייצען טהייס 800 מעצער. 79. קילא 10.50 גולד, 400 מעצער. 78. קילא 10.30 גול. — 500 מעצר-צטר 77.5 ק׳ 9.85 גול, 200 מעצ׳ 75.2 קילא 9.20 גול. — 200 מעצ׳. 75. ק׳ 9.25 גול, 850 מעצ׳ 76.8 ק׳ 9.10 גול. 1000 מעצ׳ 74.6 ק׳ —.9 גול, 1800 מעצ׳ 76. ק׳ 9.50 גול. 1200 מעצ׳ 74. ק׳ 9 גולד, 500 מעצ׳ 75.5 קילא׳ 9.25 גול. (אללעס פער דייא מאנאטס).

הארבע ״ער 2100 מעצ׳ 5.25—5.65 גולד.

ווייצען פער הערבסט 9.90 — 9.95 גולד.

הארבע פער הערבסט 5.50 — 5.55 גולד.

קוקורוזען מאנאטס פער יוני-יולי 1879, 5.10 — 5.12 גולד.—

רעפס מארקט פער אויגוסט-סעפטעמבער 12% — 12% גולד.

פעסטער שלאכט-פיעהמארקט. דער אויפ טריעב אויף דעם געסטריגען הייר שאאטטגעפונדענען שלאכטפיעהמארקט בעטרוג 812 שטיק אכסען, מילך-קוהע 444 שטיק. — פרייזע פור אכסען 50—52 סל׳, פור קוהע 47 — 50 סל׳ פור בייפעל 44—47 סל׳ פער 100 קילא שלאכט-געוויכט, אאמטט פערצעהרונג-שטייער.

לאמטאי-צייטונג פאם 18-טען יוני 1879.

הערמאנגשטאדט:	15	14	18	38	80
לעמבערג:	25	43	72	4	15
פראג:	1	54	51	44	20

פעראנטוואָרטלעכער רעדאקטער: מאיר בר״ר ריין.

דיא שאנסטען גאלדשטיקעריען

איין פריסת אור מאנטעל.

ק. גרינוואלד

בודאפעסט, לאנדשטראסע, הויסנר׳שעס הויז.

עמפפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער פארקאמ-מענדען מונסט-גאלדשטיקעריען פור טעמ-פעל, זאמטאל נאך אלטעם, אלס איך נאך נייעם הייזם, אונד בריגגט דעסען זייט 32 אהרען ער-וואהנטער אללטעריגענטער רוף, וויא איך דיא פור דן טעמפעל אין פעסט ״ענן, מישקאלין אונד פור נאך מעדהעריע גראסע געמאלדען, צור אלל-געמיינען צופריעדענהייט איינגעפוהרטען ארבייטען — וויא״ביער צייגנעסע פארלאנגען, — פור מאלדע אונד בעסטע עפפעקטואירונג.

☛ צייכנונגען אין גראסער איינזאהל לוי-גען צור איינזיכט איין.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע.		וויאלעטע פר. העקטאל	פער 100 קילאגראמם
ווייצען נייער מאנאטער		—	—
„	„	75	8.75 — 8.55
„	„	76	8.95 — 8.85
„	„	77	9.20 — 9.05
„	„	78	9.55 — 9.45
„	„	79	—.—.—
„	„	80	—.—.—
„	פרוהס	74	—.—.—
„	„	75	—.—.—
„	„	76	9.25 — 9.10
„	„	77	9.55 — 9.45
„	„	78	9.95 — 9.75
„	„	79	10.10 — 10.—
„	„	80	10.20 — 10.15
„	פעסטער מארקן	74	—.—.—
„	„	75	—.—.—
„	„	76	8.75 — 8.85
„	„	77	8.70 — 9.—
„	„	78	9.15 — 9.25
„	„	79	9.35 — 9.45
„	„	80	9.55 — 9.65
„	ווייסגערוגיגער	74	—.—.—
„	„	75	—.—.—
„	„	76	8.90 — 8.75
„	„	77	9.10 — 9 —
„	„	78	9.35 — 9.20
„	„	79	9.70 — 9.60

פרוכטע		וויאלעטע פר. העקטאל	פער 100 קילאגראמם
קארן		72	6.30 — 6.15
נעדיגע מאלץ		62	6.80 — 5.75
נעדיגע גערסטע		62	5.25 — 5.—
האפער		41	5.75 — 5.55
קוקורוזע מאנאטער		—	5.20 — 5.15
אנדערע		73	5.15 — 5.05
הייזע		—	5.20 — 5.—
צו אקסאנדער	ווייצען	פער אקסאנדער	9.90
		„	—.—
		„ פיעהמארקט	—.—
	קוקורוזען	„	5.10
	נעדיגע גערסטע	„	—.—
	האפער	„ הערבסט	5.55
		„	—.—
		„ רעפס	12.70

באללען-מעהל		קי׳	אל׳
נומער	0	—	21
„	1	20	40
„	2	80	19
„	3	—	19
„	4	40	17
„	5	—	16
„	6	—	15
„	7	—	14
„	8	—	12
„	8½	80	9
דיי באללען צו 100 קילאגראמם מיט זאק			
שעפיעלס: אלטע מעטאלדיק פרעמדלעס			29
„ נייע			27
דאמאסטיק			25

קורז-טאבעללע פאם 19. יוני.

געלד-קורז	קי׳	אל׳
וולטער-אמיא	—	100
דוקאטען	5	48
ענגלישע-אנגלאנדישע 8 נולדען נאטלי.		
שטק (20 פראנקס)	9	24
נאפאליאנאר	9	24
דויטשע ריינסמארקנאטען	56	60
20 מארקשטיק	11	38
מאסיקי-ריבעל	1	14

לאזע.		קי׳	אל׳
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאזע		116	50
1860-ער „ נאטצע		126	—
דטשע „ פרעמיעל		126	50
1864-ער לאזע צו 100 נולדען		157	—
דטשע „ 50 „		155	—
קאסא ״ענטשיגע „		27	—
פלענער-לאזע		22	75
קרעדיט-לאזע		170	75
לאזע-לאזע צו 40 נולדען		37	75
אונגאריש-קרואטישע-סלאוניש-לאזע		104	50
אופפענבאך לאזע		23	50
רוטהענישע לאזע צו 10 נולדען		15	75
קראקאוער לאזע „ 20 „		19	—
אפנער לאזע „ 40 „		35	—
מאלאסי לאזע „ 40 „		36	—
וויראסס-לאזע „ 10 „		16	75
מאלם-לאזע „ 40 „		16	75
שלעזישע לאזע „ 20 „		21	—
סט.-גענאלס לאזע „ 40 „		38	—

לאזע.		קי׳	אל׳
מאאנטליער לאזע צו 20 נולדען		24	25
פרעמדע לאזע „ 100 „		118	—
דטשע „ 50 „		61	—
וואלדשטיין-לאזע „ 20 „		33	—
וויינרוטשער „ 20 „		33	—
אונגאריש פרעמדען-לאזע צו 100 נולד.		103	—
דטשע צו 50 נולדען		101	50
ווינער לאזע		114	25

הייפטר-אאנלעהן		קי׳	אל׳
אונגאריש נאלד-רענטע		93	55
אונגאריש נרונדענטלאסטונגען		85	50
פרעמדען-באנאטע		82	75
דונענבערגישע		82	50
נאלדישע		88	50
בוקאראיש אייזענבאהן-אנלעהן		84	50
אונגאריש אייזענבאהן-אנלעהן		111	10
דונענבערגער-אנלעהן-אוסלאנאנען		88	—
פאאנטשיגע דער אונגאריש-באהנען		99	50
קרעדיט צו 5 אינגאלד פרעמדע			
דער אונגאריש-דזאמבערגער-באהן צו		87	—
5 אינגאלד פרעמדע			
דער אונגאריש אלזענבאהנען-באהן			
ריגגען-אנטאלס צו 5 אינגאלד		74	—
פרעמדע		—	—
דטשע צו 6 פרעמדע		79	—
דער סטעטער האפפנונגס-לאנאן		99	50
דער פרעמדען		71	—
דער נאדר-אמטסבאהן		129	50

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1879. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

וואָרדען. עס איז פאַם 24-טען יולי 1865 דאַטירט אונד פאַן איהם איינגעהענדיג געשריבען. דאס פאַן איהם אַלליין צוריקגעלאַסענע פערמאַנט בעטראָגט אַבער 150 מיליאָנען, זיינער פריא פערמאַכט ער אין קאַמאַל פאַן אַינער מיליאָן אונד אַ־שעדעס אינע האַלבע מיליאָן עהרליכע אינקונפט. דען וויסליך „אַלטהעטיגליס-אנשאַלטען פערמאַכט ראַטהשלד הונדערטזיינד גולדען אונד פיר דאַ נטשען-יידישען „אַלטהעטיגקייט-אנשטאַלטען פינף־צעהנטעל גולדען.

* (דאס פערמאָגען דעס פערשטאָרבענען ראַטהשילד.) דאַ פאַ־מיליע ראַטהשילד, דערען מיטגליעדער בעקאַנטליך אין פאַסט אַלליען שטאַאַטען עקסיסטירען, פירען זיי אירערעס בעשטעהען אין „נעמינאַמעס געשעפט". דאַ גראַסע דעס פערמאָגענס דעזעס „גע־מינאַמען געשעפטס", „וועלכעס דייטשאַ בע־דייטס דאַ גאַנצע וועלט אומפאַסט. אַזוי גאַטירט אין „פאַמיליען-געהיימנים". „יענען דאַהער אין מיט־גליעד דעזער פאַמיליע שטרעבט, זאָ קאַן נור פאַן דעם הינטערלאַסענען פערזאָנליכען פערמאָגען דאַ וועדע זיין. דאַ איז אין לאַנדאַ בערעכטעט ווערד. דאַס דער דאָרט „נעסט פערשטאָרבענע באַראָן לאָנעל פאַן ראַטהשילד אין „פערזאָנליכעס" פערמאָגען פאַן 15 מיליאָנען פיינד שטערלינג (150 מיליאָנען גולד) הינטערלאַסענען. זיין בערוהיגע מאַיעס דאַס 8 מיליאָנען פיינד שטערלינג הינטערלאַסענען. דער־ענען פאַן אַדרען דעס פאַר אַלע אַנדערען בעקאַנטליך אין אַ־מעריקע אַלס דער אַרבעטער אונד אַרבעטס־געבער אַלס דער אַרבעטס־געבער אונד אַרבעטער

פרינץ ערעמע נאפאלען (שווענערזאהן דעם קאנגס ווקטאר עמאנועל) איז פאר־געסטערן אין פאריז אנגעטראפן, אונד איז פאן דארט נאך ענגלאנד צור קאזערין אישטעניע געריזט. אים זיא נאך מאנלכסייט צו טראפסטן. פעללייכט ווירד ער ביא דעזער גלעגענהייט פיר דיא אנשפרוכס רעכטע זיינעם זאהנעס איף דען פראנצאזישען טראן שרישטע מאכען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (צ ו ר י ק פ ע ר ל ע ג נ נ ג דעם פ א ר־ל א מ ע נ ט ס פ אן ו י ע ר ז א ל נ א ך פ א ר י ז.) זייט דעם דייטשע־פראנצאזישען קריעג האט פאריז בעקאנגטלך פאן זיינעם הייפט־שטעדטשען כארא־קטער פיעל איינגעבוסט. — דאס פאר־לאמענט ווארדע געמלדט פאן פאריז נאך דעם בענאכבארטען ווערזאיל פערלעגט, וואס צום טהייל איף אנראטהען דעם האמאליגען פרעזידענטען טהייערס געשעהען איזט. דער גרונד פיר דיעזע פערלעגונג וואר איין דאפפעלטער: דיא פרכט פאר דען קאממונסטען אונד דיא אנגסט פאר דער נאפאלע־אנשען אפרטיא. אין פאריז קאנגטע געמלדט איין רעפובלקאנישע פאר־לאמענט צו ענער צייט נכט זיכער זיין. איינערזייטס אר־בייטעטע יא דא־מאלס דיא קאממונסטשע אפרטיא, אללעס בע־שטהענדע צו שטרייקען אונד וואללטע איף פאן דיעזער רעפובלק נכטס וויסען. אנדערזייטס וואר דיא נאפאלאנישע אפרטיא בעשטרעבט, דיא רעפובלק צו שטרייקען אונד אין פאריז גיעפרדינט איינען קאיזער־טראן צו ערריכטען. דיעזע לעטזטערע געפאהר וואר בין פאר קריעגעס אים זא גראסער, אלס בעקאנגטלך זעלבסט דער פרעזידענט דער רעפובלק, מארשאלל מאק־מאהאן אים געריכטען פיר דיא וויעדערהערשטעללונג דעס נאפאלע־אנשען טהראנעס שטרעבטע, אין שפריכוארט ליכטעט: „מאן שטעללט דען דינג אלס „עכטער פאר דיא טהרונע הין.“ זא פערפיהרט מאן איף אין פראנק־ריך, „א מאן דען מארשאלל מאק־מאהאן, איינען דער גראסטען אנהענגער דער נאפאלעאנישען פאמי־ליע, צום פרעזידענטען דער רעפובלק ווערהטע; אלל דיעס איינע אבער נור, וויא איינע זיכער דיא רעפובלק זיך פרהלטע, עס וואר דאהער רעכט קלוג, דאס מאן דאס אפלאמענט נאך ווערזאיל פערלעגטע, דאמיט דאס אזוזאגען נכט פלאטצלך דורך איינע גערוישיגע פערשוואלטונג דער קאממונסטען אדער איינען אכטרפאללל דער אנהענגער נאפאלעאנס אפפאנגען אדער אים אבגעזאגט ווערדע; זייט איינען מאנאטען נאך עס אבער אים פאר־לאמענטע זעלבסט העפטיגע אפפוזיטיאנ דאר־בער, דאס מאן דאס

פאר־לאמענט נאך פאריז צוריקפערלעגט; דיא פאר־טיא, וועלכע דיעס פאר־דערטע, בעשטאנד וועדער איים דען אנהענגערן נאפאלעאנס, דיא דא דאפפע־טע, דאס אס אדער אין פאריז עדער געלעגען הריפטע, דער רעפובלק איינען טאדעס־שטאס צו פערזעטצען אונד דאס קאיזערטהום וועדער איפ־צורישטען. אים לייפ דער לעטצטען „אבע פאסטען ביידע הייזער דעס פאר־לאמענטס מיט גראסער מאיאריטעט וויידערגעגען דען בעשלוס, דיא פאר־לא־מענטס־ווטענגען פאן נון אב אין פאריז אבצוהאל־טען, נאכדעם פאר אינגעס דאממונסטשען אי־פ־שטאנד הייטצוטאג נכטס מעהר צו פרכטען איזט, האט נעמליך דאס פראנצאזישע פאר־לאמענט דען מוטה געגעבען, דאס עס איים אנגסט פאר דען אנ־הענגערן נאפאלעאנס נכט מעהר דיא הייפטשטאדט דעס לאנדעס מיידען ווערדע; — מערקווירדיג ער־שיינט עס, וא דער „צאפאל“ דער דער רעפובלק צו הילפע געקאממען איזט. שאן רעכען זיך דיא אנהענגער נאפאלעאנס דיא הענדע פאר פרייד, דאס ביא דער „ווערעפערלעגונג דעס פאר־לאמענ־טעס נאך פאריז עס איף מיט דער רעפובלק צו עגדע געהען ווערדע, אלס פלאטצלך, (וא ווי אים ליט־אראטיכל מעלדען) וא אין בלטען אים דיי־טעס היממעל. דיא נאכריכט איינטראף: „פרינץ לוי נאפאלעאן איזט פאן דען צילם געפאהרטעט ווארדען.“ עשטע לאנד דאס פאר־לאמענט מיט פאל־לער רוהע נאך פאריז צוריקקעהרטען. דיא רעפובלק אין פראנקרייך האט מעהר פאן קייגער זייטע צו פרכטען. דיא קאממונסטען זיכר לייגנטס פער־שיאנדען אונד דיא אנהענגער נאפאלעאנס האבען, נאך דעס טאדע דעס יונגען פרינצען לוי, מעהר גיעמאנדען, דען דיא געפאהטאס איף דען טהראן ערהעבען וואללטען!

* (ד ע ר י י צ ע־ק א נ ג ג פאן ע נ ג ל־ט ן.) אין יענגסטער נומער האבען ווי פערייס דיא אבערראשענדע מיטטהיילונ געבראכט. דאס דער פראנצאזישע גענעראל־לאנזול זיך אין דען פאלאסט דעס ווערזאיגס בעגעבען אונד איהם אנגעקינדיגט האבע, דאס פראנקרייך זיינע אבראנ־כונג זיינשע. — אים אנגלישען פאר־לאמענטע ווארדען דער בעריכט אנטפערפעללאצאנען אין דיא ענגלישע גרעניצע אבער נור. אים זיך ביא דער טרכטשען רעגירונג אבער דיעזען שריטט צו פערשאפפען, מיט אנסנהמען דעס קריעגס־מינס־טעריס איזט עס דער וואנש אללער אבריגען עגיפ־

זיעזען שפטהט מיט דיעזעס פערבראכען אים ווידערשפרוכ. דיא זיגר גערעכטס, ווייטע אונד וואהלטהעיל. אבער, מיין נאמע, וואנש אונד לייבעשאפט, וא פיעללייכט נאר נאך דאס הונגער קאנגען אפט דען בעסטען מענשען צו אינער טראט פערלייטען, דיא ער דאנן עדיג בעריעגט.“

אונד ווייטער טראט מינעטער־לאנגע שטללע איין, לעא זאה, וויא פראנק מיט זיך וועלכסס קעמפפטע, אב ער אנטוואר־טען וואללע אדער נכט. — ענדליך ווייפטע ער טיעף אויף אונד אונטע מיט פעסטער שטימע: „ווענער מאנן! איך נעדאנטע אייס דעס לעכען צו שיידען, אהנע מיינע לעבענס־נעשיכטע יעמאנדעס צו ערצעהלען. אבער דיא האבען דורך אייהר בטשטען מיין בעריכט נעשלאפפענעס הערין ווייטער נעפפפנעט. איך האבע דיא שטאדט אב־וכט, זא נעהרמיטפפאלל, וויא איך אין דען לעטצטען יאה־רען לעבענס, אויף צו שטערבען, אדער דאס יעמאנד אינער מיך יא אים קלאגען וויין וואלל. נון אבער וואללען דיא אל־לעס עפאהרען אונד דארנאך אורטהיילען. יעצטט קאנן איך איהנען דאס נכט מעהרלך מיטטהיילען. איך קאנן עס דעס וואהנע נכט אאן אנגעיכט צו אנגעיכט אונד אאן אייגע צו אייגע זאגען, וואס איך איבער דיינען מאדטען אאטער צו זאגען האבע. איך ווערדע עס איהנען שריפפלך מיטטהיי־לען, איך מוס אייהן, דער שאר דערערזטענען אייס באלד דא. אום 7 אוהר אבענדס, אס אבענד אאר מיינעס לעבע־שען מאיגען, קאממען דיא צו מיר. דאנן ווייל איך איהרען הערגען אין שרייבען איבערגעבען, וועלכעס דיא איבער דאס פערהעלטנס צווישען מיר אונד איהרעס אאטער אייפ־קלעגען וואלל. אבער דיא מיטטען מיר דיא דאנד געבען, דייעזעס מיין לעטצטעס שרייבען עיסט נאך מיינעס טאדע.

פאָלליעטאָן.

דער געהיימנים־פאָללע.

(45-טע פאָרטשעצונג.)

לעא הייעלט איין, אום אטהעם צו האלען, פראנק ווענקט זיין בליק צור ערדע נעדרעהט, לעא הארטע בייגאדע דאס פאנען אאן פראנקס הערצען, פערנאהם אבער קייגע אנטוואָרט. —

„אום דעס הימעלס ווילען (ריעף לעא ווייטער) ער־בארמען זיך מיינער, אהר שווייגען בריינגט מיך אום. בערדענקען וא, איך וואר דאס וועקצייג, וועלכעס וא אין דיעזע פרכטבארליכע לאנד בראכטע, אונדעס איך דאס גלוק מיינער אייגענען פאמיליע, מיינעס אנקלעס, צערשטאר־טע, אונדעס איך אויך דען מאר מאטהילדענס פערשולדעטע, דיא איך זא לייבטע.— נראסער נאטט! וועגן וא נון וויזיך־ליך אנשולדיג זיינד — איך בעגעהע אייגען וועלבסט־מאר־מאדע מיך זעלבסט! — וייען וא בארמהערציג נעגען איה־רען אנקלאגער אונד מארדער! וועגן אהרע הארד דיא טהאט פערבאנגען, זא אאגען וא מיר נור אייגן וואהרע, אום דיא פרכט־בארע אונגעוהרהייט צו פערבאנגען, דיא מיך ערדריקט. רע־דען דיא! וואס האבען וא יעטצט נאך אייף דיא אורטהיילע דער דיא איבערלעבענדען מענשען צו געבען, — וא מרגען באלד אונטער אנדערע וועגען, — וועהרענד איך שפרעכע, לייגט נאטטע אונד אין אהרעס הערצען; בעדענקען וא דיעס אין דער פרכטבארען שטונדע, וא דיא עוהיקייט זיך אהנען אפפנעט. פראנק! וועגן מיינעס פאטערס מאר אאן אהנען קאם, וואללען וא דורך דיעזען צווייפפעל אייך דען ואהן מארגען? — עס איזט וואהר, פערלעגט אין אהרעס

נאך מיינער הינריכטונג, צו לעבען, אונד וועגן וא עס דאנן גלעבען האבען, וואללען וא עס זא לאנגע נכט פערא־פפעמלכען, וא לאנגע נאך אונד נוטצר אנקלאך לייכטמאן לעבען. ער ראיף דאאאן נכטס וויסטע, ער גלייכט אן מיינע אונשולד — אונד וא דיסען אוהס דיעזען וויסען גלוי־בען נכטס ווייבען.“

„הער מיינע הארד! (ריעף לעא צישטערנד) יעטצט אבער אאגען וא מיר פאלליעפפ נור בלאס א י ן וואהרס; ווער וא . . . .“

פראנק לעס אהן נכטס אויסשפרעכען אונד אאגטע:

„פראנגען וא מיך נכטס מעהר. דיא צייט אייס נאהט, אין וועלכער וא אללעס עפאהרען ווערדען, וואהרען וא בין דאהין אונד פערלאסטען וא מיך. — איך האבע פערלאנגט, דאס מאן מיר דען ראבבינער שיקט, איך האבע אייך נאך אייהם אייגענס צו אאגען. ער ווייד באלד הייר זיין; פער־לאסטען וא מיך!“

מיט דעס ראבבינער האטטע פראנק אייגע לענגערע בעשפרעכונג, פאן דער ווייר עיסט שפעטער שפוהס עפאה־רען ווערדען, דיא קערקער־וואכע שאאגט אן דער עקע דעס קערקעס, אום דען געאאנגענען נכטס מעהר אויסער אייגע צו לאסטען.

ווענן לעטצטען בייף דויסטע פראנק נור מיט אי־נער ווייכען קייל־פעדער שרייבען, דענן אייגעס צו מאדע פערוויהרלשען ווייד אללעס וועגנגעמאמען, וואמיט ער זיך עמוזא צו לייד טהון קאנגטע, צור בעשטיממטען שטונ־דע פינקט 7 אוהר אבענדס, וואר לעא ווייטער בייא פראנק. „וא קאממען פינקטלך! (אאגטע פראנק מיט געאאטטער שטיממע) נון, איך האבע מיין פערשפרעכען געהאלטען,

---

ווענן ווייטער הייר אונד אייגע לעבען אונד אייגע אנגעלעגען־הייטען אין דיעזע פערבראכען, אים ווידערשפרוכ. דיא זיגר גערעכטס, ווייטע אונד וואהלטהעיל. אבער, מיין נאמע, וואנש אונד לייבעשאפט, וא פיעללייכט נאר נאטט אונד הונגער קאנגען אפט דען בעסטען מענשען צו אייגער טראט פערלייטען, דיא ער דאנן עדיג בעריעגט.“

אונד ווייטער טראט מינעטער־לאנגע שטללע איין, לעא זאה, וויא פראנק מיט זיך וועלכסס קעמפפטע, אב ער אנטוואר־טען וואללע אדער נכט. — ענדליך ווייפטע ער טיעף אויף אונד אאגטע מיט פעסטער שטימע: „ווענער מאנן! איך נעדאנטע אייס דעס לעכען צו שיידען, אהנע מיינע לעבענס־נעשיכטע יעמאנדעס צו ערצעהלען. אבער וא האבען דורך אייהר בטשטען מיין בעריכט נעשלאפפענעס הערין ווייטער נעפפפנעט. איך האבע דיא שטאדט אב־וכט, זא נעהרמיטפפאלל, וויא איך אין דען לעטצטען יאה־רען לעבענס, אויף צו שטערבען, אדער דאס יעמאנד אינער מיך יא אים קלאגען וויין וואלל. נון אבער וואללען דיא אל־לעס עפאהרען אונד דארנאך אורטהיילען. יעטצט קאנן איך איהנען דאס נכט מעהרלך מיטטהיילען. איך קאנן עס דעס וואהנע נכט אאן אנגעיכט צו אנגעיכט אונד אאן אייגע צו אייגע זאגען, וואס איך איבער דיינען מאדטען אאטער צו זאגען האבע. איך ווערדע עס איהנען שריפפלך מיטטהיי־לען, איך מוס אייהן, דער שאר דערערזטענען אייס באלד דא. אום 7 אוהר אבענדס, אס אבענד אאר מיינעס לעבע־שען מאיגען, קאממען דיא צו מיר. דאנן ווייל איך איהרען הערגען אין שרייבען איבערגעבען, וועלכעס דיא איבער דאס פערהעלטנס צווישען מיר אונד איהרעס אאטער אייפ־קלעגען וואלל. אבער דיא מיטטען מיר דיא דאנד געבען, דייעזעס מיין לעטצטעס שרייבען עיסט נאך מיינעס טאדע.

פאָלליעטאָן.

דער געהיימנים־פאָללע.

(45-טע פאָרטשעצונג.)

לעא הייעלט איין, אום אטהעם צו האלען, פראנק ווענקט זיין בליק צור ערדע נעדרעהט, לעא הארטע בייגאדע דאס פאנען אאן פראנקס הערצען, פערנאהם אבער קייגע אנטוואָרט. —

„אום דעס הימעלס ווילען (ריעף לעא ווייטער) ער־בארמען זיך מיינער, אהר שווייגען בריינגט מיך אום. בערדענקען וא, איך וואר דאס וועקצייג, וועלכעס וא אין דיעזע פרכטבארליכע לאנד בראכטע, אונדעס איך דאס גלוק מיינער אייגענען פאמיליע, מיינעס אנקלעס, צערשטאר־טע, אונדעס איך אויך דען מאר מאטהילדענס פערשולדעטע, דיא איך זא לייבטע.— נראסער נאטט! וועגן וא נון וויזיך־ליך אנשולדיג זיינד — איך בעגעהע אייגען וועלבסט־מאר־מאדע מיך זעלבסט! — וייען וא בארמהערציג נעגען איה־רען אנקלאגער אונד מארדער! וועגן אהרע הארד דיא טהאט פערבאנגען, זא אאגען וא מיר נור אייגן וואהרע, אום דיא פרכט־בארע אונגעוהרהייט צו פערבאנגען, דיא מיך ערדריקט. רע־דען דיא! וואס האבען וא יעטצט נאך אייף דיא אורטהיילע דער דיא איבערלעבענדען מענשען צו געבען, — וא מרגען באלד אונטער אנדערע וועגען, — וועהרענד איך שפרעכע, לייגט נאטטע אונד אין אהרעס הערצען; בעדענקען וא דיעס אין דער פרכטבארען שטונדע, וא דיא עוהיקייט זיך אהנען אפפנעט. פראנק! וועגן מיינעס פאטערס מאר אאן אהנען קאם, וואללען וא דורך דיעזען צווייפפעל אייף דען ואהן מארגען? — עס איזט וואהר, פערלעגט אין אהרעס